

Suomen ilmastopaneeli

Markku Ollikainen, Jyri Seppälä, Paula Kivimaa & Peter Lund

Hallituksen esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön polttoturpeen verotuksen lattiahintamekanismi, jonka avulla varmistettaisiin turpeen energiakäytön väheneminen, jos päästöoikeuden hinta laskisi matalalle tasolle. Lisäksi ehdotetaan polttoturpeen verottoman käytön soveltamisalan laajentamista nykyisestä vuosina 2022–2029. Vuosina 2022–2026 verotonta olisi enintään 10 000 MWh vuotuinen käyttö ja vuosina 2027–2029 enintään 8 000 MWh vuotuinen käyttö. Verottomuus koskisi kaikkia polttoturvetta käyttäviä voimalaitoksia ja lämpökeskuksia.

Suomen ilmastopaneelin näkemykset

Lattiahintamekanismi

Lattiahintamekanismi on tervetullut. Ehdotettu lattiahintamekanismi on varoimenpide, jolla turvataan turpeen polton puolittaminen hallitusohjelman mukaisesti, mikäli päästöoikeuden hinta laskisi nykyisestä niin paljon, että sen ohjaus ei riittäisi saavuttamaan annettua tavoitetta. Mikäli päästökauppa ohjaa päästövähennyksiin yhtä vahvasti kuin viimeisen vuoden aikana, mekanismi ei aktivoidu. **Sen olemassaolo on kuitenkin johdonmukainen viesti siitä, mihin yhteiskunta pyrkii: hiilineutraalius 2035.**

Veromuutokset

Hallituksen esitys turpeen verotuesta, eli verottoman kohtelun laajentamisesta vuosien 2022 – 2029 ajan, on epäjohdonmukaista ja haitallista. Kyse on tuesta fossiilisille päästöille tilanteessa, jossa Suomella on kunnianhimoinen päästötavoite vuodelle 2035 ja EU:n komissio on esittänyt Suomen taakanjakosektorille odotettua tiukemman päästövähennystavoitteen vuodelle 2030. Vaikka kyseessä onkin pienten laitosten sopeutumisen turvaaminen, verotuen kesto on aivan liian pitkä tätä ajatellen. Turpeen rooli huoltovarmuudessa jää esityksessä perusteluitta. Pienimuotoinen turpeen poltto luetaan päästökaupan sijaan taakanjakosektorille, jossa EU:n asettaminen tavoitteiden saavuttaminen on jo valmiiksi hankalaa eikä päästöoikeuksien hinta kohdistu suoraan. Verotuella taakanjakosektorin päästöjä kasvatetaan keinotekoisesti, eli päästövähennystalkoita sysätään toisille sektoreille, kuten maatalous ja liikenne, joiden päästöjen vähentämisestä on poliittisesti haastavaa löytää sopu.

Turpeen verotuen perustelu oikeudenmukaisuudella on täysin kyseenalaista. Esityksen mukaan ratkaisulla vyörytetään nettomääräisesti 6 M€ kustannuksia veronmaksajien maksettavaksi - perusteluna fossiilisten päästöjen ylläpitäminen. Julkinen valta olisi voinut investoida saman määrän, ja enemmänkin (vrt. lisäkustannukset päästövähennyksistä muilla taakanjakosektorin aloilla) tukemaan kuntien lämpölaitosten siirtymistä fossiilivapaisiin lämmöntuotantoratkaisuihin vuoteen 2026 mennessä. Tällainen ratkaisu olisi ollut oikeudenmukaisempi ja hyväksyttävämpi koko yhteiskunnan kannalta.

Ilmastopaneelin ehdotukset

- 1) Ilmastopaneeli kannattaa lattiahintamekanismin luomista takaportiksi turpeen energiakäytön lopettamiseksi ja ehdottaa, että mekanismilla varmistetaan myös, että polttoturpeesta luovutaan kokonaan viimeistään 2035 mennessä.**
- 2) Ilmastopaneeli ehdottaa, että turpeen kaikki verotuki lopetetaan vuoteen 2026 mennessä ja kokoluokasta riippumatta kaikki turpeen poltto otetaan veron piiriin. Mikäli kunnallinen lämmöntuotanto tarvitsee tukea vuoden 2026 jälkeen, se tulee kohdistaa vaihtoehtoisten, fossiilivapaiden lämpöratkaisujen tukemiseen.**